

Posudek oponentky diplomové práce

Jméno diplomanta: **Lenka Záhorková**

Téma a rozsah práce: **Mezinárodněprávní ochrana uprchlíků a role UNHCR**
(76 stran)

Datum odevzdání: prosinec 2010

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Problematika uprchlictví je univerzálním fenoménem soudobého světa. I když se v průběhu posledních desetiletí výrazně změnil hlavní toky prchajících lidí, obavy z pronásledování a snaha zachránit holý život přetrvává. Této otázce a jejímu právnímu a institucionálnímu vyjádření je věnována předložená diplomová práce. Její aktuálnost podtrhuje i způsob zpracování.

2. Náročnost tématu:

Téma práce bylo náročné jak z hlediska teoretických znalostí, tak i nutností zpracovat a především vyhledat velké množství vstupních údajů. Rovněž metoda zpracování vycházející z analýzy stěžejních právních dokumentů a opřená o stanoviska UNHCR přispívá k celkové kvalitě elaborátu.

3. Hodnocení práce:

Autorka si vytkla za cíl „všeobecné uvedení do uprchlické problematiky, a to jak v univerzální rovině, tak v rovině evropské a funkci UNHCR v mezinárodněprávní ochraně uprchlíků“ (str. 6). Rovněž se snažila touto cestou zvýšit povědomí o „mezinárodním chápání uprchlického problému a toto chápání dále prohlubovat ve prospěch lidského jedince - uprchlíka“ (str. 6). V tomto směru se autorce podařilo na vcelku nevelké ploše – co do počtu stránek – podat celkem vyčerpávající informaci o historii a současném stavu faktické a zejména právní úpravy jak univerzální, tak evropské uprchlické problematiky. Určitým úskalím je však sama koncepce práce, která autorku vedla spíše k popisu příslušných mezinárodních norem a stanovisek UNHCR, než k detailnějšímu kritickému rozboru důvodů nedostatečné efektivity příslušné normativity. Je proto relevantní otázkou, zda masové uprchlictví, které je tíživým problémem soudobého globalizovaného světa je řešitelné cestou vylepšování a doplňování mezinárodněprávní normativity, nebo zda zde hrají klíčovou úlohu materiální okolnosti ekonomické, politické a kulturní povahy mající vliv i na nedokonalý stav

odpovědnostních následků za nedodržování elementární ochrany uprchlíků, jež je normována obecným mezinárodním právem. K této otázce by se autorka mohla vyjádřit v obhajobě.

Logická je i stavba práce a její členění do pěti kapitol a závěru, která umožňuje diplomantce zahrnout nejdůležitější aspekty zvolené problematiky.

Práce je opřená – posuzováno citacemi – především o literaturu domácí provenience. Využití cizojazyčné literatury věnované zkoumané problematice by bývalo prospělo práci zejména z hlediska výše uvedené výhrady. Ke škodě věci je, že se autorka též nevěnovala relevantní kazuistice mezinárodních judiciálních a kvazijudiciálních orgánů, a to už proto, že právě ony v kontextu lidskoprávním obohacují a prohlubují i standard mezinárodněprávní ochrany uprchlíků.

Práce je napsaná odborným jazykem, vybavená poznámkovým aparátem a seznamem literatury.

4. Připomínky a otázky ke zodpovězení při obhajobě:

V rámci ústní obhajoby by se autorka mohla vyjádřit ke vztahu obecné úpravy ochrany lidských práv a mezinárodněprávnímu postavení uprchlíků. Rovněž by mohla upřesnit, zda UNHCR má samostatnou právní subjektivitu.

4. Doporučení:

Předloženou diplomovou práci předběžně hodnotím jako dobrou a doporučuji ji k obhajobě.

V Praze dne 9. 1. 2011

doc. dr. Stanislava Hýbnerová
oponentka